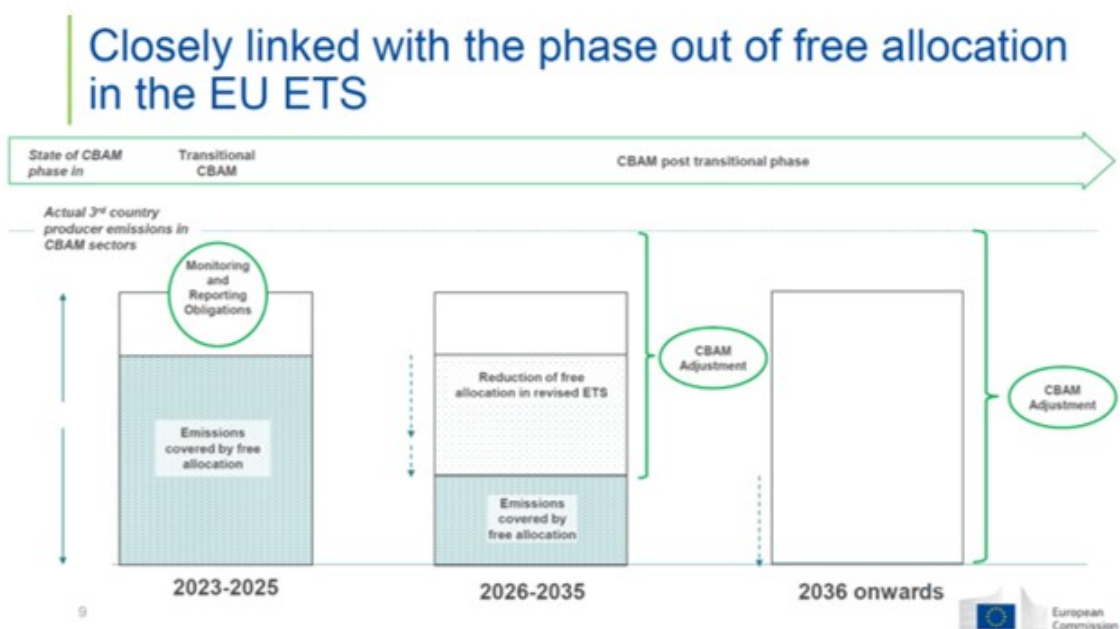

Pracovná skupina pre mechanizmus kompenzácie uhlíka na hraniciach (CBAM) 23. novembra 2021

Prezentácia návrhov Komisie: David Boubil (DG TAXUD)

Zástupca Komisie predstavil dôvody zavedenia CBAM - zamedzenie rizika úniku uhlíku mimo EÚ do tretích krajín, kde je politika v oblasti životného prostredia a klímy menej striktná než v EÚ. CBAM je ekologický (nie ekonomický) nástroj na importovaný tovar (cement, železo, oceľ, hliník, hnojivá a elektrinu) do EÚ, ktorý stanovuje spravodlivú cenu uhlíka emitovaného počas výroby v dotknutých priemyselných odvetviach. Mechanizmus je podľa Komisie v súlade s pravidlami WTO aj ďalšími medzinárodnými záväzkami EÚ a bude doplnkom k systému EÚ pre obchodovanie s emisiami (EÚ ETS), ktorý predstavuje prvý medzinárodný systém obchodovania s emisiami na svete. Mechanizmus zaistí, že dovozcovia budú platiť za emitovaný uhlík rovnakú cenu ako domáci výrobcovia v rámci systému EÚ ETS. Pokiaľ bude môcť výrobca v tretej krajine preukázať, že už cenu emitovaného uhlíka za výrobu dovážaného tovaru uhradil vo svojej krajine, môže byť táto čiastka pre dovozcu v EÚ odčítaná, t. j. nebude započítaná dvakrát. CBAM bude zavádzaný postupne, po prechodnej fáze (2023-2025) by mal byť plne funkčný od roku 2026. V prechodnej fáze bude na spomínané výrobky platiť iba povinnosť podávania správ o emisiách obsiahnutých v dovezenom tovare do EÚ v predchádzajúcom roku, od roku 2026 budú musieť dovozcovia hradiť príslušné finančné vyrovnanie. Počas rokov 2026-2035, keď budú postupne rušené bezplatné povolenky v odvetviach zahrnutých do CBAM, bude sa CBAM vzťahovať iba na tú časť emisií, na ktorú nie sú pridelované bezplatné povolenky v rámci systému EÚ ETS:

Komisia po ukončení prechodného obdobia vyhodnotí, či bude vhodné rozšíriť mechanizmus aj na ďalšie produkty. Ďalej zástupca Komisie predstavil konkrétny príklad výpočtu poplatku za osvedčenie na dovoz 100 ton ocele v roku 2030:

Example of adjustment on 100 tonnes of imported steel in 2030

Simple case (full impact)

$$\left[2,5 \text{ t of CO}_2 / \text{tonne of steel} - 0,5 \text{ t of CO}_2 / \text{tonne of steel}^* \right] \times 100 \text{ tonnes of steel} \times 50 \text{ EUR / tonne of CO}_2 = 10.000 \text{ EUR (200 certificates)}$$

Case of a better performer

Individual producer in partner country being more efficient than other exporters (of same or different country)

Home country regulatory measures   Company level production methods and technologies

$$\left[1,5 \text{ t of CO}_2 / \text{tonne of steel} - 0,5 \text{ t of CO}_2 / \text{tonne of steel}^* \right] \times 100 \text{ tonnes of steel} \times 50 \text{ EUR / tonne of CO}_2 = 5.000 \text{ EUR of steel (100 certificates)}$$

Note:
* Assuming an indicative EU benchmark of 1 ton of CO₂ per ton of steel produced and a 50% phase of free allocation by 2030

Case of carbon price paid abroad

Equivalent carbon tax or national ETS Equivalent price 10 EUR /of CO₂

$$\left[2,5 \text{ t of CO}_2 / \text{tonne of steel} - 0,5 \text{ t of CO}_2 / \text{tonne of steel}^* \right] \times 100 \text{ tonnes of steel} \times 50 \text{ EUR / tonne of CO}_2 = 10.000 \text{ EUR}$$

Equivalent price 10 EUR /of CO₂ paid abroad implies = 2.500 EUR obligation paid abroad for 100 tonnes

$$10.000 \text{ EUR} - 2.500 \text{ EUR} = 7.500 \text{ EUR}$$

Number of certificates

- 200 certificates of 1 ton of CO₂
- 50 certificates of 1 ton of CO₂
- = 150 certificates of 1 ton of CO₂

Na záver upozornil, že z CBAM budú vylúčené niektoré tretie krajiny, ktoré sa zúčastňujú na EÚ ETS alebo majú vlastný systém obchodovania s emisiami naviazaný na EÚ ETS (napr. Švajčiarsko).

Diskusia:

IE reprezentant sa informoval, akým spôsobom Komisia odhaduje dopad zavedenia CBAM na cenu dovozov pri odvetviach zahrnutých do mechanizmu. K informácii o stanovení ceny osvedčenia raz týždenne vyjadril obavy z veľkej volatility.

Zástupca Komisie odpovedal, že v rámci súčasného EÚ ETS systému producenti najviac emitujúcich odvetví nakupujú povolenky na základe každodenne sa meniacich cien, cena osvedčenia v rámci CBAM z nich bude vychádzať. Pokiaľ bude cena uhlíka hradená v tretej krajine, bude pre dovozcu povinnosťou toto oficiálne doložiť.

FR zástupca spomenul problematiku aktuálneho prudkého nárastu cien hnojív a zaujímal sa, či zavedenie CBAM pre odvetvie hnojív nezvýši ceny ešte viac.

Zástupca Komisie uviedol, že na cenu domácej produkcie bude mať vplyv skôr revízia EÚ ETS.

UK reprezentant upozornil na riziko, že poľnohospodárstvo EÚ bude vystavené nekalej konkurencii zo strany producentov v tretích krajinách, ktorí budú môcť používať hnojivá bez navýšenia cien za uhlík.

AT reprezentant tiež vyzval na prijatie stratégie EÚ na ochranu poľnohospodárstva, pretože už v súčasnosti je na globálnych trhoch značná nerovnováha, ktorú CBAM môže ešte prehĺbiť.

Zástupca Komisie uviedol, že CBAM nie je nástroj na ochranu EÚ producentov, ale klimatický nástroj, úlohou ktorého je vyrovnať cenu uhlíka, ktorú hradia EÚ výrobcovia v priemyselných odvetviach. Plný dopad zavedenia CBAM bude viditeľný o 10-15 rokov. Pôjde o trhový nástroj, preto nie je možné zaručiť, že nebude predstavovať žiadne dodatočné náklady pre spotrebiteľa, ale vzhľadom na urgentnosť klimatickej krízy je nevyhnutné ho zaviesť.

Informácie o správe a stanoviskách EP k CBAM

Návrh CBAM zverejnila Komisia 14. 7. 2021, v septembri bol postúpený výboru ENVI, spravodajcom sa stal Mohammed Chahim (NL). Harmonogram prijatia správy v EP zatiaľ nebol zverejnený. Spravodajcom stanoviska výboru AGRI je Zbigniew Kuźmiuk (PL), návrh bol predstavený 9. 11. 2021, pozmeňovacie návrhy bolo možné predkladať do 16. 11. 2021. Hlasovanie je zatiaľ naplánované na 10. 1. 2022. Vo výbore INTA je spravodajkyňou Karin Karlsbroová (SE), termín na pozmeňovacie návrhy je 15. 12. 2021, prijatie vo výbore sa očakáva 28. 2. 2022.

Výmena názorov o CBAM s Antoinom Hoxhom (Fertilizers Europe, FE)

Zástupca FE predstavil priority organizácie týkajúce sa CBAM, ktorého súčasťou by podľa FE malo byť aj odvetvie hnojív, mechanizmus však musí byť správne nastavený:

- CBAM musí koexistovať so súčasnou úrovňou bezplatných povoleniek na plnej referenčnej úrovni, aby bol chránený hodnotový reťazec, aby boli zaistené nízkouhlíkové investície a aby boli zmiernené dopady na obchodné toky
- CBAM musí chrániť EÚ vývoz (15-20 % EÚ produkcie hnojív je určených na vývoz)
- Právny rámec CBAM musí byť natoľko robustný, aby zaistil rovnaké podmienky - silné a centralizované systémy monitorovania, overovanie skutočných emisií a posilnenie opatrenia proti obchádzaniu systému.

Ďalej uviedol, že návrh stanoviska výboru AGRI k CBAM je v podstate v súlade s pozíciou FE, najmä tým, že cieľom CBAM by malo byť doplnenie súčasného systému bezplatných povoleniek.

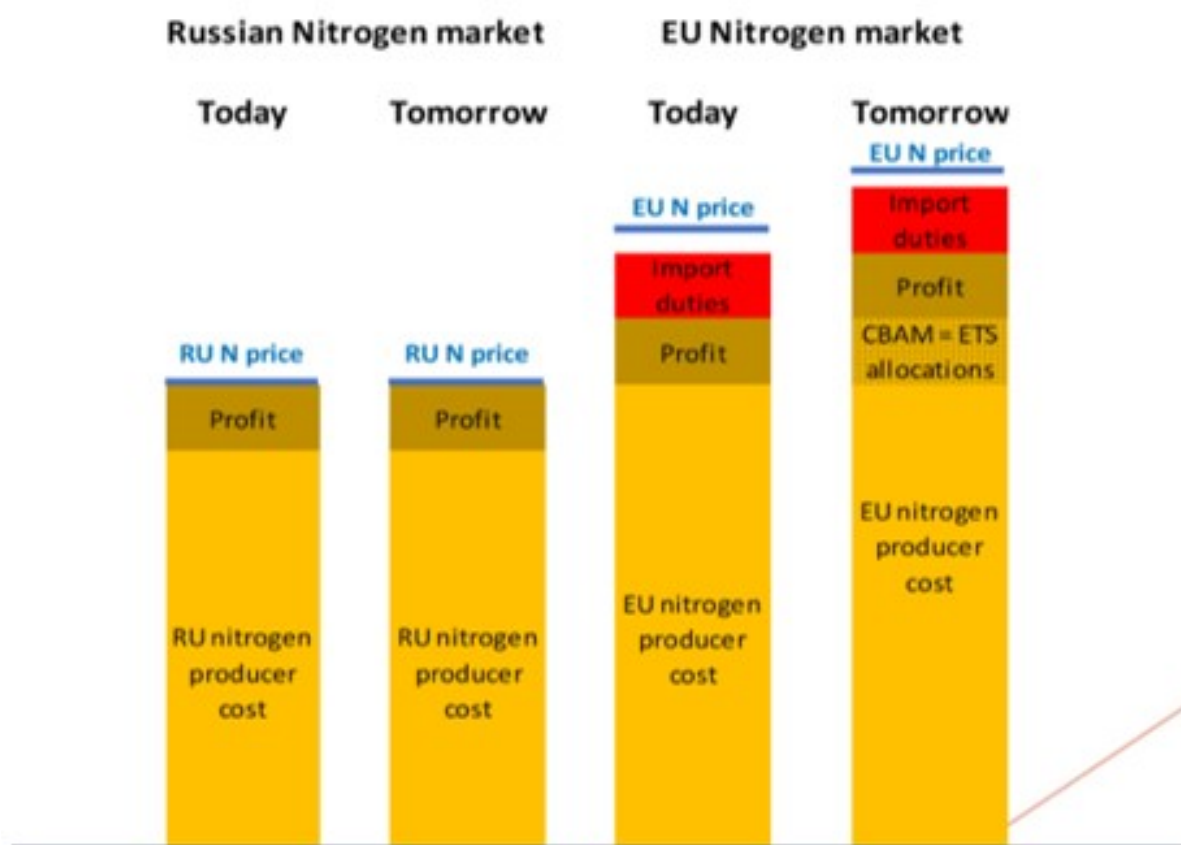
Diskusia:

FR zástupca uviedol, že na zachovanie bezplatných povoleniek nemajú poľnohospodárske organizácie špecifický názor, ale vyjadril obavy z poklesu profitability EÚ poľnohospodárov

tým, že vzrastú ceny dovozu hnojív z tretích krajín a súčasne dôjde k strate konkurencieschopnosti poľnohospodárskych produktov EÚ.

Diskusia členov

FR reprezentant prezentoval názory pracovných skupín C-C pre obilniny, olejiny a proteínové plodiny na CBAM. U týchto komodít predstavuje cena hnojív cca 40 % produkčných nákladov, preto bude mať CBAM na ne zásadný dopad. Vlastná poľnohospodárska produkcia EÚ navyše bude ďalej obmedzovaná cieľmi Zelenej dohody, pričom na dovozy z tretích krajín sa vyššie ambície EÚ vzťahovať nebudú. CBAM by ovšem mohol predstavovať príležitosť v podobe zabránenia úniku uhlíka pri produkcii obilia, biopalív alebo škrobu. Pokiaľ však bude aplikovaný iba na hnojivá (lebo poľnohospodárstvo nie je súčasťou EÚ ETS), bude, naopak, predstavovať vážne riziko. Preto by podľa FR reprezentanta nemali byť (dusíkaté) hnojivá súčasťou CBAM, pokiaľ doň nebude zaradené aj poľnohospodárstvo. Podľa zástupcu by mali byť odstránené aj všetky dovozné clá EÚ na dusíkaté hnojivá, pričom prezentoval výhľad nákladov na dusíkaté hnojivá na ruskom trhu a trhu EÚ:

Sekretariát informoval o zahájení prieskumu antidumpingových ciel Komisiou, ktorá nedávno zaslala sekretariátu C-C dotazník na poskytnutie ďalších informácií.

FR reprezentant upozornil na rozdiel medzi antidumpingovými a dovoznými clami a IE reprezentant odporučil pokračovať v zdôrazňovaní neférovosti v odvetví hnojív a využiť príležitosť aktuálnych rekordných cien.